

Document de poziție cu privire la situația fondului forestier

Coaliția pentru Dezvoltarea României urmărește cu mare interes aspectele privind securitatea pe termen lung a fondului forestier, deoarece, din perspectiva mediului de afaceri din România, acesta reprezintă nu numai un pilon important pentru creșterea economică, dar și un element strategic pentru menținerea echilibrului climatic și a biodiversității. Suntem interesați de abordarea acestui subiect atât la nivel european, cât și național, regional sau local. Am analizat documentele strategice relevante, rapoartele publice privind situația fondului forestier național, am urmărit cu interes atât acțiunile autorităților responsabile, reacțiile societății civile, precum și evoluția cadrului legislativ și considerăm că direcția în care ne îndreptăm începe să se alinieze bunelor practici în acest domeniu.

Contextul European

Al șaptelea Program comunitar de acțiune pentru mediu până în 2020 „O viață bună, în limitele planetei noastre” (PAM 7), publicat în noiembrie 2013, stabilește viziunea Uniunii Europene în domeniul politicilor de mediu pe termen lung. „Protejarea, conservarea și ameliorarea capitalului natural al Uniunii” este unul dintre cele trei obiective prioritare ale PAM 7, iar România va trebui să-și stabilească politicile și acțiunile strategice necesare îndeplinirii acestui obiectiv.

Situația la nivel național

În România, problema gestionării fondului forestier se află pe agenda publică de mai mulți ani, fiind depuse eforturi susținute din partea autorităților centrale în ceea ce privește adoptarea unui cadru legislativ aliniat cu cel al Uniunii Europene și întărirea capacității instituționale, însă există în continuare provocări majore în acest domeniu cum ar fi defrișările ilegale și retrocedările abuzive.

În ceea ce privește *defrișările ilegale*, raportul de audit privind „Situația patrimonială a fondului forestier din România, în perioada 1990 – 2012” realizat de Curtea de Conturi a României în anul 2013, indică un volum total al tăierilor ilegale din fondul forestier proprietate de stat și privată, pentru perioada 2005-2011, de 633.500 metri cubi (volum calculat pe baza datelor furnizate de Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice și de către Regia Națională a Pădurilor – Romsilva). Pentru perioada 1990-2011, raportul menționat anterior indică o suprafață de *peste 366.000 hectare* afectată de defrișări ilegale și un volum total de *aproximativ 80 milioane metri cubi lemn* valorificat în urma acestor acțiuni ilegale, estimat la peste **5 miliarde Euro**.

Apreciem și susținem efortul Guvernului României de a implementa sistemul de monitorizare în timp real a transporturilor de material lemnos (Sumal) și salutăm intrarea în vigoare în octombrie 2014 a noii Hotărâri a Guvernului României nr. 470/2014 pentru aprobarea Normelor referitoare la proveniența, circulația și comercializarea materialelor lemnoase, la regimul spațiilor de depozitare a materialelor lemnoase și al instalațiilor de prelucrat lemn rotund, precum și a unor măsuri de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 995/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 octombrie 2010 de stabilire a obligațiilor ce revin operatorilor care introduc pe piață lemn și produse din lemn.

Ne menținem totuși îngrijorarea cu privire la situația defrișărilor ilegale și retrocedărilor abuzive și sperăm ca prin aplicarea corectă a normelor referitoare la proveniența și comercializarea materialelor lemnoase, cât și a unor alte reglementări subsecvente de aplicare a legislației cadru în domeniu, să constatăm pe termen scurt atenuarea fenomenului de defrișare ilegală și stoparea acestor practici într-un orizont de timp rezonabil.

Referitor la situația *retrocedărilor ilegale, pe fondul fraudelor și corupției extinse*, ca urmare a aplicării legilor de reconstituire a dreptului de proprietate asupra fondului funciar (Legea fondului funciar nr.18/1991, Legea nr.1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere solicitate potrivit prevederilor legii fondului funciar și ale legii nr. 169/1997 și Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției precum și unele măsuri adiacente), fondul forestier proprietate publică a statului s-a diminuat semnificativ (decembrie 2013: **3.227.907** hectare) comparativ cu anul 1990 (**6.341.260** hectare).

Același raport al Curții de Conturi menționat anterior, estimează **reconstituirile abuzive a dreptului de proprietate asupra terenurilor forestiere la aproximativ 10% din suprafața pusă în posesie** sau ce urmează a fi pusă în posesie.

În contextul fenomenelor meteorologice extreme (ex. inundații, seceta) din ultimii ani, ce au avut efecte catastrofale asupra anumitor regiuni din țară, importanța fondul forestier capătă conotații vitale pentru comunități și siguranța populației din zonele predispușe acestor calamități.

Considerăm astfel imperios necesară alinierea la prioritățile strategice existente la nivel european și internațional în ceea ce privește fondul forestier, pentru gestionarea eficientă și sustenabilă a acestor resurse naturale foarte importante, și facem un apel către Parlament, Guvern și toate autoritățile cu atribuții în domeniu, precum și către reprezentanții mediului de afaceri și ai societății civile să acționeze în direcția interesului național și a protecției capitalului natural al țării.

Având în vedere situația prezentată mai sus, considerăm necesar adoptarea de măsuri imediate pentru soluționarea problemelor privind cadrul legislativ aplicabil, defrișările ilegale și retrocedările abuzive de fond forestier. Astfel va propunem următoarele:

- inițierea unui moratoriu de minim 6 luni în vederea suspendării concesiunilor și a licențelor de exploatare forestieră și verificarea tuturor aspectelor legale și a documentelor ce au stat la baza emiterii acestora;
- accelerarea procesului de rezolvare a numărului mare de cazuri de defrișări ilegale și retrocedări abuzive semnalate justiției
- intensificarea controalelor efectuate de autoritățile abilitate în domeniul forestier și aplicarea de sancțiuni;
- alocarea bugetară suplimentară destinată echipelor operative de intervenție în caz de fraude din fondul forestier;
- măsuri imediate în cazurile de defrișări ilegale și retrocedări abuzive supuse atenției publice de diverse părți interesate (inclusiv prin raportul de audit al Curții de Conturi „Situația patrimonială a fondului forestier din România, în perioada 1990 – 2012”) și sesizarea organelor abilitate;
- urmărirea aplicării corecte a prevederilor HG 470/2014 cu privire la implementarea sistemului de monitorizare în timp real a transporturilor de material lemnos (Sumal) în toate județele țării;
- inventarierea zonelor afectate de defrișări masive și stabilirea unui plan național de reîmpădurire;
- stabilirea unor strategii, politici și programe responsabile și coerente de protecție reală a fondului forestier, a biodiversității și mediului în general, dublate de măsuri de remediere și implementare sistemică, cu consultarea societății civile, a mediului de afaceri și a comunităților;

- diseminarea informațiilor necesare cu privire la Măsura M8 „Investiții în dezvoltarea zonelor forestiere și ameliorarea viabilității pădurilor - 124, 3 mil euro (FEADR + contribuție națională)”, din cadrul Programului National de Dezvoltare Rurala, ca posibilitate de finanțare a lucrărilor necesare „regenerării” fondului forestier național.